

تاثیر معماری زیست آگاه با اکولوژیک پایدار بر ساختمانهای بلند مرتبه

نویسنده اول :

احد نژاد ابراهیمی

استادیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز

Ahadebrahimi@tabriziau.ac.ir

۰۹۱۴۴۱۱۳۱۹۷

نویسنده دوم:

امیر حسین فرشچیان

دانشجوی دکتری تخصصی معماری اسلامی دانشکده معماری

و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز

AmirHoseinFarshchian@tabriziau.ac.ir

۰۹۱۸۳۰۷۰۳۲۵

نویسنده سوم:

امیر حنیفی

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه ایرانمهر قروه

Hanifi.amir@yahoo.com

۰۹۱۲۵۵۸۷۷۴۹

:

چکیده

اصطلاح "معماری سبز" به معماری در حال تکامل گفته می شود که به محیط زیست و آگاهی های زیست محیطی (هشدارها) از قبیل اثرات ناشی از تخریب هوا، انرژی و زمین مربوط می شود. مفهوم پایداری و رویکرد جامع از کل سرمایه گذاری ساختمان و بهبود بهره‌وری انرژی بدست می آید که در آن همه ی عوامل محیطی به عنوان یک هدف در نظر گرفته می شود. اگر چه امروزه دانش و آگاهی بسیاری از محیط زیست وجود دارد، اما بسیاری از طراحان ساختمان ترجیح می دهند که در درجه اول به ساختمان هایی در مقیاس های کوچک، متوسط و متوسط رو به بالا توجه کنند که اغلب در زمین هایی سرسبز، روستا ها و یا حومه ها، به احداث آن ها می پردازند. اکثر افرادی که در مقیاس های وسیع، بلند و یا بصورت ساختمان های مرتفع واقع در مناطق متراکم شهری اقدام به احداث بنا می کنند مقادیر زیادی از هدر رفت انرژی را در نظر نمی گیرند. این معماران باید توجه داشته باشند که استفاده از مقادیر زیادی از مواد، باعث تولید و تخلیه حجم گسترده ای از زباله ها به داخل محیط زیست می شود که این یک زیان غیر قابل اجتناب به محیط زیست است. این ساختمان ها سزاوار توجه بیش تری می باشند. که لازمه ی این کار ضمن توجه بیشتر روند مراحل اجرایی، استفاده از افراد متخصص تر و تلاش در جهت طراحی محیط زیست سالم تر نسبت به ایجاد ساختمان های کوچک تر با مشکلات کم تر می باشد. این مقاله در مورد ابعاد معماری "سبز" در رابطه با ساختمان های بلند و رویکردهای نوآرانه ای که منجر به ساختمان های بلند سبز و پایدار می شود را مورد بحث قرار می دهد.

واژه‌های کلیدی: ساختمان های بلند، آسمان خراش، معماری سبز، معماری پایدار.

۱ - مقدمه

در این مقاله ساختمان سبز یک دیدگاه می باشد .

ساختمان سبز را به عنوان ساختمانی با حداقل اثرات زیست محیطی و در صورت امکان ساختمانی با توانایی ترمیم اثرات مؤثر در تخریب محیط زیست تعریف می کنند که همزمان سازه تمامی جنبه های سیستم زیست محیطی و زیست کره در کل چرخه حیات آن را یکپارچه می کند [۱]. یکی از نهاد های معتبر، انجمن آمریکایی آزمون و مواد (ASTM) ساختمان سبز را این گونه تعریف میکند:

تمامی ساختمان ها از جمله انواع واحدهای مسکونی ، صنعتی ، تجاری ، طراحی شده ها ، بازسازی شده ها همگی در صورتی جزء ساختارهای (ساختمان های) سبز نام برده می شوند که با روش های سازگار با محیط زیست و با مسؤلیت پذیری بالا، احداث شده باشند. ساختمان های سبز نشان از توجه ی بالا به محیط زیست، عملکرد اقتصادی و مهندسی در چارچوب «توسعه ی پایداری» می باشند [۲]. CIB به عنوان سازمان بین المللی پیشرو در همکاری تحقیقاتی در ساختمان و ساخت سازه توسعه ی پایداری را به این صورت تعریف می کند: توسعه ای مطابق با نیازهای حال حاضر که بدون به خطر انداختن توانایی های نسل آینده برای رفع نیازهای خود می باشد. (گزارش برونتلان؛ ۱۹۸۷).

گرچه ساختمان های بلند دارای پیچیدگی هایی از لحاظ طراحی معماری و مسائل شهری می باشند، اما توجه به مسائل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، همانند پرداختن به موارد تکنیکی و ساختاری از ضروریات طراحی و ساخت آنها به شمار می رود. پس از گذشت چند دهه از ظهور بلندمرتبه سازی، ساختن ساختمان های بلند با شیوه جدید در شهرهای بزرگ ایران مانند تهران نیز آغاز گردید. اما همواره به دلیل عدم برخورد مناسب با پدیده بلند مرتبه سازی، مشکلات و نارسایی هایی در نحوه استفاده از این بناها وجود داشته است. متأسفانه در حال حاضر در شهرهای بزرگ ایران در حالی شاهد رشد و گسترش بناهای بلند هستیم که با این گونه ساختمان ها مانند ساختمان های کوتاه و متعارف برخورد می شود [۳]. در حال حاضر بناهای بلند در هر نقطه ای احداث می شوند و هرگونه که خواسته شود حضور خود را بر فضای شهری تحمیل می نمایند علیرغم پیچیدگی های خاص این گونه ساختمان ها شناخت صحیحی از شرایط خاص بناهای بلند وجود ندارد و بطور کلی معیارها و ضوابط طراحی و ساخت این گونه از ساختمان ها مشخص نیست و این امر نگرانی های بیشتری را بوجود آورده است. گرچه استفاده صحیح از بناهای بلند می تواند کمک موثری به حل مشکلات و ایجاد محیط مطلوب و مناسب نماید، اما بی توجهی به مسائل خاص این بناها نتایج منفی و زیانباری به همراه دارد. لذا تدوین ضوابط و تصویب مقررات در زمینه بلند مرتبه سازی در ایران خصوصاً در شهرهای بزرگ از ضروری ترین نیازهای کشور در زمینه مقررات و قوانین ساختمانی بشمار می رود. این امر در سالهای اخیر که شاهد حضور، رشد و گسترش روزافزون این گونه بناها می باشیم بیش از پیش ضروری به نظر می رسد.

در دهه های اخیر احداث ساختمان های بلند با کاربردی مسکونی جهت کمک به حل مشکل مسکن مورد توجه قرار گرفت. از سوی دیگر افزایش قیمت زمین در بعضی مناطق پر تراکم شهرهای بزرگ و ضرورت ایجاد ساختمان هایی برای فعالیت های گسترده و متمرکز اداری، تجاری و بازرگانی، زمینه های احداث بیش از پیش این ساختمان ها را قبل از تدوین ضوابط و مقررات لازم در این مورد فراهم ساخت. به نحوی که این ساختمان ها سبب بروز مشکلاتی در شهرها گردیده اند. در شرایط زمانی کنونی که در شهرهایی مانند تهران شاهد گسترش روزافزون ساخت ساختمان های بلند مرتبه هستیم لزوم تدوین معیارها و ضوابط معماری در ارتباط با طراحی و احداث این گونه بناها بیش از پیش ضروری به نظر می رسد.

روند بررسی اثرات زیست محیطی از یک ساختمان از طراحی تا تخریب آن ، طراحی پایدار نام دارد معماران و مهندسان تمرین طراحی پایداری به دنبال رسیدن به حداکثر بهره‌وری ساختمان با حداقل استفاده از منابع طبیعی می باشد. بنابراین اصطلاح